

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VIII • БРОЈ 145. • 25. МАРТ 1979.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА СК

Иницијатива друга Тита добила једнодушну подршку свих наших радних људи и грађана

На проширој сједници Општинског комитета СК, одржаној 15. марта, којој су, поред чланова Комитета, присуствовали САВО ШЕКАРИЋ, извршни секретар Предсједништва Централног комитета СК Црне Горе, предсједник СО и Извршног одбора СО, чланови Комисије за кадрове и Комисије за организацију и развој Општинске конференције СК, као и предсједници свих друштвено-политичких организација, разматрана су нека актуелна идејно-политичка питања у вези са остваривањем идеје друга Тита о колективном раду и одговорности.

Увођење једногодишњег мандата — дио ширег комплекса питања

У уводном излагању **Жарка Миковића**, секретара Општинског комитета СК посебно је наглашено да би било погрешно схватити да сада прилазимо потпуно новој оријентацији, јер је идеја о увођењу колективног рада и руковођења дио континуиране акције с дубоким коријенима у самом систему и садржана у теоријски јасној концепцији развоја политичког система социјалистичког самоуправљања. То је једно од темељних питања остваривања делегатске организације друштва, чији смисао извијре из саме природе система делегатско-скупштинских односа. Треба имати на уму да је остваривање принципа колективног рада и одлучивања, мијењања начина рада и организовања руководства и органа, као и увођење једногодишњег мандата предсједника, односно пре дсједавајућег, саставни дио свеукупних процеса у борби за самоуправљање и самоуправљавање.

Послиje сједница Предсједништва Централног комитета СК и Централног комитета СК Црне Горе, недавно

је одржано савјетовање са секретарима општинских комитета СК, на коме су размијењена мишљења о наредним активностима које треба водити у општинама. Попадајући од тих ставова, потребно је да се критички анализираја рад и конституисање колективних тијела, односно да се изнађују прикладнији облици њиховог организовања и уградњивања у политички систем социјалистичког самоуправљања.

Неопходно је — истакао је даље Жарко Миковић — да се у циљу досљеднијег оживотворења ове идеје, добро припремимо и правилно ор-

да буде окренута питањима организовања вишег степена колективне и личне одговорности и вишег степена личног ангажовања сваког члана

Анђела, предсједника Општинске конференције ССРН **Ива Калоштровића**, предсједника Општинског вијећа синдиката, и других учесника у расправи.

Закључено је да је неопходно формирати координационо тијело, које ће усмјерити, поспјешити и обједињавати цјелокупан рад на реализацији ове идеје на нивоу општине, као и радне групе у друштвено-политичким организацијама и колективним тијелима.

На сједници је било ријечи и о припремама и наредним активностима за спровођење предстојећих избора у СК. Закључено је да треба анализирати стање и досадашњи начин дјеловања Општинске конференције СК, њених органа и тијела, као и основних организација СК у циљу утврђивања најбољих смјерница за даљи рад. У вези с тим, неопходно је извршити одговарајуће допуне и квалитетна побољшања Статутарне одлуке Општинске организације и одлука о организовању основних организација СК.

Утврђен је и роковник извршења појединих задатака, којим је предвиђено да се предизборне активности заврше до 15. маја, избори за секретаријате и секретаре осавремених организација до 1. јула, а за Општинску конференцију, њене органе и тијела до 1. септембра 1979. године.

Формирана је и радна група, чији је задатак да стално прати, усмјерава и координира све предизборне и изборне активности. За предсједника радне групе именован је **Блажко Ивановић**, предсједник Општинске конференције СК.

Моменат са сједнице

ИДЕЈА ЈЕ ПОТПУНО ЈАСНА

...Ускоро ћемо добити једиствену платформу СКЈ, на основу чега ћемо израдити конкретне програме задатака, истакао је САВО ШЕКАРИЋ, извршни секретар Предсједништва Централног комитета СК Црне Горе. Битно је схватити да спровођењу ове идеје друга Тита, коју је дао на XI конгресу СКЈ и прецизира на VIII конгресу Савеза синдиката Југославије, треба прићи на организован начин. Да сада се чуло више мишљења у вези с реализацијом ове идеје у пракси. Треба имати на уму да ову акцију не смијемо разводњавати и да се морамо добро припремити за њено оживотворење. Сваки орган и свака организација може се, у оквиру свог сектора рада, добро организовати и припремити кроз анализе досадашњег функционисања, кадровске оспособљености, величине органа и слично. Не треба схватити да је главни циљ само увођење једногодишњег мандата, већ се ради о ширем комплексу питања и односу са циљем даљег унапређивања рада.

прављања. То се односи на сва колективна тијела, чије функционисање треба да се ослобађа бирократизма, либертизма и сличних појава.

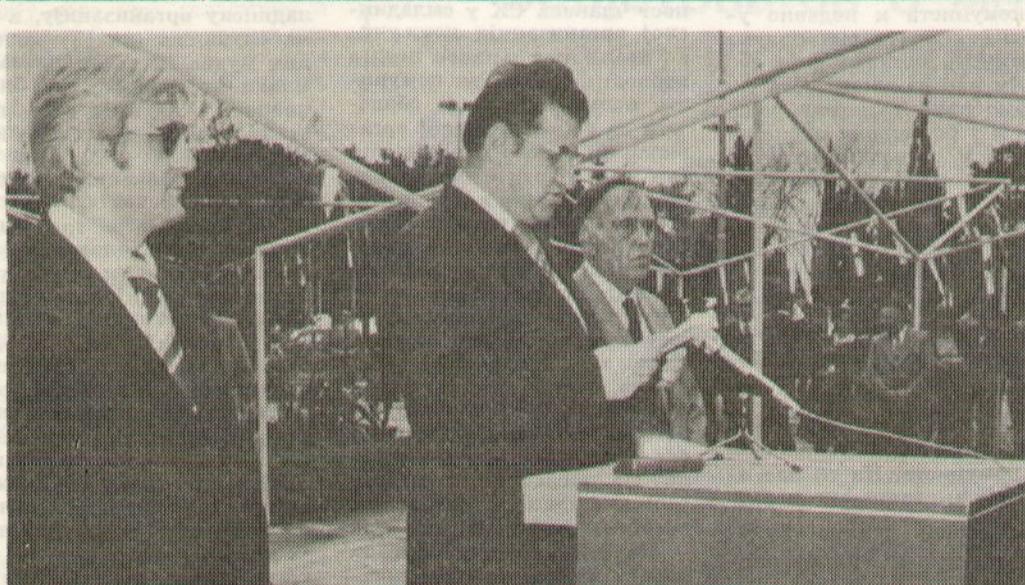
танизујемо, како би се ефикасно отклонила евентуална искривљавања њене суштине. Припреме треба почети одмах, а активност мора

на органа и тијела и његове појединачне одговорности, а ради постизања веће отворености рада колективних организација према делегатској основи.

Предизборне припреме до 15. маја

Предраг Ђулафић, предсједник СО, рекао је да је у нашој општини, као и у цијeloј земљи, иницијатива друга Тита добила једнодушну и безрезервну подршку од свих радних људи и грађана и да је схваћена као снажан подстицај за даљу демократизацију друштва и афирмацију цјелокупног система социјалистичких самоуправних односа. Треба сачинити конкретне планове активности, а нека питања већ треба почети решавати у духу Устава, Закона о удруженом раду и конгресних докумената, не чекајући дефинитивна нормативна решења, с обзиром да је сама идеја садржана у суштини делегатско-скупштинског система.

Таква мишљења доминирају у дискусији Љуба

Међународну изложбу „Туризам и исхрана 79.“ отворио је Омер Курпејовић, предсједник Привредне коморе Црне Горе

ИЗ РАДА ОРГАНИЗАЦИЈА САВЕЗА КОМУНИСТА

За активнији однос према задацима

Совјетска организација Савеза комуниста која дјелује на подручју Старог града и Господарске броји преко шездесет чланова. Чине је пензионери,

домаћице, студенти и малији број радно активних грађана.

Међутим, секретар организације Божидар Мартиновић, и поред тога, није за-

НАШ ОСВРТ

Онемогућити неодговорна понашања

СТАВИЛИЗАЦИЈА ЕКОНОМСКИХ ТОКОВА и рјешавање актуелних идејно-политичких проблема текуће економске ситуације представља стратешко опредељење, основну преокупацију и тренутно најважније подручје дјеловања Савеза комуниста. На сједници Општинске конференције Савеза комуниста и других друштвено-политичких форума у општини недвосмислено је потврђена потреба, да се, у складу с порукама друга Тита на VIII конгресу Савеза синдиката Југославије, покрене организована друштвена и политичка акција, која треба да доведе до радикалне промјене понашања у односу на рјешавање економских питања и да заоштри одговорност за ефикасније савладавање проблема. То је и сасвим разумљиво, јер од правилног извршавања задатака у економској сferи зависи даљи развој социјалистичких самоуправних друштвено-економских односа.

Међутим, и поред широко организоване активности на свим нивоима и у свим структурима у општини, као и састанак који се посвећује економским питањима, нису постигнути задовољавајући резултати, а оно што је до сада учињено далеко заостаје иза стварних напора које морамо улагати у циљу бржег савладавања проблема с којима смо уочени. Чињеница да на подручју наше општине ни једна основна организација удруженог рада није пословала с губитком, ником случају не може паралисати наша стална настојања у борби за даље повећање степена продуктивности рада и ефикасности привређивања. Добар број основних организација удруженог рада послује на рубу рентабилитета, без амбиција да се радикалније сагледају могућности развоја, па се врло често животари на дохотку који једва осигурава минимум егзистенције.

Очигледно је да се и даље, неријетко, манифестишу неке негативне појаве и тенденције, на чију је штетност небројено пута указивано. Још увијек су при сути неповољни односи у расподјели дохотка, неисклап између расположивог дохотка и свих видова потрошње, што проузрокује негативне посљедице у односу на акумулативну и репродуктивну способност привреде и на сужавању материјалне основе развоја самоуправних односа. Лични доходи неконтролисани се повећавају — независно од резултата рада и кретања продуктивности.

Расту и трошкови честих путовања у земљи и иностранству, затим прослава, екскурзија, репрезентација и других видова опште и личне потрошње, без битије утицаја удруженог рада на њихово кретање, што економски потрхају либералистичке и бирократске тенденције и онемогућују остваривање планских задатака. Уз све то, у приличној мјери је раширен веома штетан манијер објективизације субјективног, изнапуђења неких тобоже објективних оправдана да изразито субјективне пропусте и слабости. Уместо да се јасно разграниче објективне тешкоће од субјективних слабости и да се потпунијим ангажовањем расположивих снага утиче на њихово ефикасније превазилажење, у објективне проблеме се сврставају и појаве које непосредно извире из неодговорности, јавашлука, бирократске самовоље појединача и група.

Крајње је вријеме да се промијени начин бављења Савеза комуниста и других субјективних снага економским питањима, у коме се неће само констатовати одређене аномалије, а у суштини и даље примјењивати стари метод и устаљена пракса. Треба конкретним акцијама онемогућити неодговорна понашања, стално заоштравати питање радне дисциплине и досљедног придржавања договорених ставова и прихваћених обавеза.

У таквој ситуацији закључци XX сједнице Општинске конференције Савеза комуниста имају свој фундаментални смисао, јер се њиховом досљедном реализацијом, на чemu треба да се истински ангажују све субјективне снаге, могу успјешно зауставити негативни токови и постићи далеко бољи резултати. **Б. Крковић**

Божидар Мартиновић

довољан. А зашто? — упитали смо га.

— Мислим — рекао је он — да још нијесмо ушли у суштину најбитнијих питања којима треба да се баве комунисти на мјесном подручју у условима тако развијеног система социјалистичке самоуправне демократије. То су, на пример, рад бројних делегација које дјелују на подручју Мјесне заједнице, њихово учешће у раду делегатских тијела и веза са базом. Затим рад друштвено-политичких организација и активност комуниста у њима, па функционисање Мјесне заједнице и њених органа и тијела — све су то питања која још увијек не заокупљају по требну пажњу на састанцима основне организације.

Не могу бити задовољан ни активношћу једног броја чланова основне организације. На састанцима чланови ћуте. Имамо неколико ванредних студената — избегавају, задатке, наводно због припремања испита. Неки су, из истих разлога, одбили да похађају омладинску политичку школу, док у школи самоуправљача, од осам пољазника, само два редовно до лазе на наставу. Значи, и та питања треба ставити на дне вни ред, а у првом плану питање одговорности младих. Они ћуте или због тога што се устручавају — што није на мјесту, или због недовољне идеолошке изграђености — што се, такође, не може правдати. Треба пронаћи метод да их покренемо.

Иначе, нови Статут Савеза комуниста и недавно усвојена Статутарна одлука општинске организације обавезују нас да много тога мијењамо како у методу рада, тако и у понашању према заједницама и ставовима који се доносе у основној организацији. Морајemo конкретно задуживати чланове организације и тражити личну одговорност. Треба напустити линију незамјерања и латити се нашег старог оружја — критике и самокритике. Ношим акционим програмом пре двијама и другачији приступ пријему нових чланова у Савез комуниста. На то нас обавезују и статутарне норме. Овом питању морамо убудуће прићи с више одговорности него што смо то радили до сада — рекао нам је Божидар Мартиновић.

В. С.

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ ВИЈЕЋА СИНДИКАТА

АКТУЕЛНА ПИТАЊА ДОХОДОВНИХ ОДНОСА

На проширој сједници Општинског вијећа синдиката разматрана су актуелна питања доходовних односа у удруженом раду и слободна размијена рада у самоуправним интересима заједницама друштвених дјелатности. У уводном излагању истакнуто је да без истинског рјешавања доходовних односа не може бити потребне мотивације за радне људе, а самим тим и ефикаснијег привређивања. Организације и органи синдиката такође су заинтересовани за потпuno овладавање оним дијелом дохотка који се издава за рад интересних заједница у друштвеним дјелатностима.

Привреда наше општине, која углавном има угоститељско-туристички карактер, остварује врло малу акумулацију, па је од посебне важности како се врши реализација дохотка и негова расподјела.

На основу података Службе друштвеног књиговодства по деветомјесечном обрачуна за 1978. годину констатовано је да наша даља понашања треба да буду много више усклађена са ставовима и договорима у интересу даљег унапређивања репродуктивне способности основних организација у друштвенног рада. На сједници је констатовано да је нарушавања ставова дошло приликом расподјеле средстава за личне дохотке који су порасли за 32%, док су средства акумулације расла свега 20%. Приликом расподјеле друштвеног производа брже су расли и издаци заједничке и опште друштвене потребе (40%) од дијела дохотка за организације удруженог рада (36%).

Пораст чистог дохотка за унапређивање и проширивање материјалне основе рада (19%) представља процентуално највише повећање у односу на све остале дјелове распоређеног чистог дохотка и за 1,2% је нижи од распоређених средстава за ову намјену у 1977. години.

Организације синдиката треба да се заложе за боље функционисање делегатског система у самоуправним интересима заједница. Оне се мзрају много више интересовати како ради делегати и делегације, а преко састанака, организованих за чланове синдиката, радни људи треба да буду упознати с дјеловањем и радом делегација. Уосталом, чланови делегација су обавезни да обавештавају базу која их је изабрала о свим важним питањима и, исто тако, да ставове и мишљења радника презентирају делегацијама.

У дискусији су учествовали Жарко Миковић, секретар ОК СК, и Властимир Цвијовић, члан Предсједништва Републичког вијећа. Усвојени су закључци о даљим активистима, Синдикат не се, у заједници са Савезом комуниста, залагат да се досадашње слабости у односу на расподјelu дохотка и средстава за личне дохотке брже превазилазе. Настојања организација и органа синдиката биће усмјерена у працу улагanja даљих напора, како би средстава највиše израдије определјења да при бржем расту дохотка брже расту средстава за простирају материјалну основу удруженог рада од средстава за личне дохотке. Такође је предвиђено да основне организације синдиката поклоне посебне пажњу отварању унутрашњих резерви и штедњи у свим областима дјеловања.

Одлучено је да Општинско вијеће, у заједници са основним организацијама синдиката, помогне Савјету Титовог фонда, како би обавезе према овој институцији биле потпуно измирене.

Млади у Савезу комуниста

Пријемом у чланство СК млади често заборављају па своје обавезе у омладинској организацији. Поред тога, они нијесу најбоље припремљени да би се активно укључили у рад Савеза комуниста. О томе је било ријечи на позиву предсједника сајета на недавно одржаном сајету предсједника омладинских организација и секретара основних организација Савеза комуниста.

У уводном излагању секретар ОКССО Васо Станишић је истакао да је неактивност чланова СК у омладинској организацији. Поред тога, они нијесу најбоље припремљени да би се активно укључили у рад Савеза комуниста. Испуњавају своје обавезе и да се у партијској организацији осјећају одговорнији за свој рад и понашања и активно привилегије, што се у најпојачијима, најаклостима и потврђује, па је знатном броју младих то основни мотив да се у Савезу комуниста.

Партијске организације, приликом пријема младих у чланство СК, заборављају омладинску организацију, а и ма слушају (између осталог Будва II) да су примани млади који нијесу ни били чланови ССО, нити су то постали по пријему у Савез комуниста!

Жарко Миковић, секретар Општинског комитета СК, истакао је да треба приступити превазилажењу постојећих слабости, и то организованом акцијом свих друштвено-политичких организација и свих њених субјекта. За пријем у СК треба предлагати искључиво one омладинце и омладинке који су доказали у рјешавању конкретних задатака. Праћењем активности сваког појединца неће више бити „залуталих“ у чланству Савеза комуниста, а млади ће постати главни посноси свих задатака у основним организацијама Савеза социјалисти чке омладине.

Драган Лијешевић

СИМПОЗИЈУМ О ДЕЛЕГАТСКОМ СИСТЕМУ

Колективно одлучивање

У Будви је 9. и 10. марта, у организацији Института за друштвено-економску истраживања — Титоград и Републичке конференције ССРН Црне Горе, одржан симпозијум о функционисању и остваривању делегатског система у нашој Републици. Симпозијуму је присуствовало око 880 научних, јавних и друштвено-политичких радника, а у његовом раду су, поред осталих, учествовали Буислав Шошкић, Вуко Букадиновић, Михаило Тиодоровић, Раде Брајовић и Аћелко Ковачевић.

Учесници симпозијума упознати су с резултатима научно-истраживачког рада на изради пројекта којим руководи проф. др Мијат Шуковић, предсједник Уставног суда СР Црне Горе.

Реферати су припремили и поднијели: проф. др Мијат Шуковић, проф др Ристо Вукчевић, др Нико Вујошевић, проф. др Слободан Елагојевић, др Ристо Килибарда, мр. Дамњан Шећковић, Борислав Вукашиновић и Славко Лукић.

Интересантни су резултати истраживања о раду скупштина општина и њихових извршних одбора. Један од закључака је да је највећи број одлука донесен на заједничким сједницама свих вијећа скупштина општина. Такво одлучивање ограничава аутентичије изражавање интереса појединачних друштвених средина или, посебно, снажније испољавање самоуправног удруженог рада у скупштини општине. Тиме се ограничава и остваривање у штиме делегатског одлучивања. То не може бити без утицаја на заинтересованост радних људи и грађана да се активирају у раду скупштина и делегација из којих те скупштине израстају. Но, све то не значи да носиоци решавања проблема у области друштвено-економског живота треба да их решавају сами. Сматра се да у ситуацији кад постоје различити, некада и противречни интереси појединачних самоуправних субјеката унутар општине и различити приступи решавању појединачних проблема треба створити услове да се заједнички траже решења, како би се најцјелије сходније остваривали заједнички циљеви.

За успјешно функционисање делегатског система као битно поставља се питање који начин то чини. Претежан дио одлука, па и неијека на којима се утврђује политика, доносе извршни одбори без претходних расправа на зборовима радних људи и грађана, на сједницама делегација или друштвено-политичким организацијама. Анализа резултата истраживања упућује на то да су извршни одбори добили такву позицију зато што делегације и радни тијела делегатских скупштина још нијесу покрили простор припремања одлука, већ га оставили празним. Извршни одбори ће, како се сматра, дуго времена морати бити предлагачи извјесног броја одлука, али то их обавезује да истовремено оспособљавају делегације и деле гатске скупштине да преузимају улогу предлагача одлука и с њима и друштвено-политичким организацијама остварују стваралачку сарадњу.

Драгоценјена искуства

Дискусија која се на Симпозијуму водила била је окренута у правцу конкретног освјетљавања проблема који проистичу из праксе у овој области.

СЈЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Донијето више закључака, одлука и решења

У Будви је 7. марта одржана сједница сва три вијећа Скупштине општине, којој су присуствовали и делегати у Скупштини СР Црне Горе, представници општинских друштвено-политичких и организација удруженог рада, мјесних заједница, са моуправних интересних заједница, Службе друштвеног књиговодства, општинских органа државне управе и правосуђа. У раду сједнице учествовали су и предсједник Општинског суда у Котору Илија Живковић и општински јавни тужилац Грација Бискуповић.

Буислав Шошкић, предсједник Скупштине СРЦГ, је на крају рада Симпозијума нагласио да су истраживања о функционисању и остваривању делегатског система дала озбиљне резултате, а посебан значај је у томе што је све то урађено у процесу рада. Тако, искуства стечена у овим истраживањима дају елементе за утврђивање разлога заостајања рада делегатских структура. Шошкић је нагласио да истраживања не треба ограничивати само на нивое општина, већ и даље шире.

Делегатско одлучивање је сложен процес, јер тражи до ста времена, енергије и стручног рада. Он је нагласио да се незаинтересованост радних људи и грађана за одлучивање не може само њима приписати, истичући да је још увијек неискоришћен простор за дјеловање друштвених снага, прије свега Савеза комуниста.

Буислав Шошкић је на гласио да је делегатски систем још у иницијалној фази развоја, јер је мало захтјева основних и друштвено-политичких организација за развијање и јачање самоуправљања. С тим у вези, он је указао и на улогу делегатског система у колективном одлучивању.

Савјетовање о монетизацији хартија од вриједности

У Будви ће се, у хотелу „Плажа“, крајем марта или почетком априла одржати савјетовање о монетизацији хартија од вриједности, које организује Народна банка Црне Горе. За ово савјетовање припремљена је и учесницима упућена информација о коришћењу средстава примарне емисије по основу монетизације краткорочних хартија од вриједности у 1977. и 1978. години.

У информацији су обрађени основни законски прописи, упутства и проблеми о коришћењу примарне емисије, како на нову земљу као цјелине, тако и у сојуалистичким републикама и аутономним покрајинама.

Савјетовању ће присуствовать представници основних банака и њихових пословних јединица, односно експозитура, интерних банака радних организација са територије СР Црне Горе, као и представници пословних јединица других банака у Црној Гори, затим организација удруженог рада, које користе или су могле користити средства примарне емисије по основу монетизације хартија од вриједности, Извршног вијећа Скупштине СРЦГ и других републичких органа.

Претпоставља се да ће овом скупу присуствовать и представници Народне банке Југославије, народних банака сојуалистичких република и народних банака аутономних покрајина, СДК Југославије, Удружења народних бана-ка Југославије и други.

Уводна излагања имаће др БЛАЖО БОГЕТИЋ, вицегувернер Народне банке Црне Горе, МОМЧИЛО ТОМИЋ, помоћник савезног секретара за финансије, и РАДОВАН БАНОВИЋ, вршилац дужности помоћника генералног директора у Народној баници Југославије.

Друге иницијативе, нарочито у погледу обезбеђења јавности, ефикасности и одговорности у најближем раду;

— у наредном периоду потребно је да органи инспекције, у оквиру свог дјелокруга, успеју прешаћи него до сада сарађују са органима: правосудним за војне прешаћи поступак, унука ће државних послова и другим државним органима, да се узимају и обавјештавају и достављају потребне податке о вршењу својих функција и обезбеђују размену искустава у пословима од заједничког интереса.

У остваривању међусобне сарадње органа управе и правосуђа са дужници су да једни другима достављају податке и обавјештења којима располажу и до којих

ИЗБОРИ И ИМЕНОВАЊА

За судију Општинског суда у Котору изабран је Милош Петијевић из Херцег-Новог а за члана Комисије за уступање плацева путем замјене именован је Илија Н. Митровић, из Пржна. За члана Комисије за питања бораца, војних инвалида и породице палих бораца именован је Владо Медин из Петровца, а за члана Комисије за прописе Грана Ј. Вујовић из Петроваца.

доловају вршењу својих послова, образују заједничке стручне комисије и друга радна тијела, организују савјетовања и остварују друге облике међусобне сарадње;

— борба за уставност и заједничност у свим областима рада и друштвеног живота у свим срећинама трајан је задатак свих органа управе и правосуђа;

— Скупштина општине указује на потребу да органи управе, код решавања у управном поступку не захтијевају од стражака да прибаве ујерену о чињеницама о којима воде службу иницијативу; Те податке треба по службеној дужности да прибаве орган надлежан за решавање;

— Скупштина истиче да је по потреби уложити нове напоре да се ови органи кадровски и материјално-технички боље определе, да у њима јача радна одговорност, да се стално ради на стручном и политичком оспособљавању свих радника, да се у њима досљедно примјењује начело расподјеле према раду и резултатима рада;

— Скупштина општине обавља све општинске органе др

жавне управе и правосуђа да, у оквиру свог дјелокруга, преузимају одговорјуће мјере о оценама, мишљењима, констатацијама и предлозима у вези с разматрањем изједашта о раду у 1978. години.

УСВОЈЕН ДРУШТВЕНИ ДОГОВОР И САМОУПРАВНИ СПОРАЗУМ

Делегати су усвојили Друштвени договор о организацији, финансирању и дјелу кругу рада Центра за марксистичко образовање при ОК СР Црна Гора, као и Самоуправни споразум о оснивању СИЗ за туристичку пропаганду и информативну дјелатност Црне Горе.

ДОПУНЕ ОДЛУКЕ О ОРГАНИМА УПРАВЕ

Донијета је одлука о престанку рада Службе за испитивање поријекла имовине. Делегати су оцјенили да те послове може ефикасније и економичније обављати Служба друштвених прихода. Комисија за испитивање по ријекла имовине и даље ће радити, с тим што ће стручне и административне послове за њене потребе обављати пореска служба, која ће преузети све досадашње предмете.

ЗАДУЖЕЊЕ ОПШТИНЕ ЗА СТАНОВЕ

Делегати су одлучили да се Општина задужи код Самоуправне интересне заједнице за становље на износ од 10.000.000,00 динара. Очекује се да ће се ускоро заједнички уговор о куповини шест станови који би требало да буду усљеди срећинама идуће године.

ОСНОВАН ФОНД ЗАЈЕДНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

Делегати Вијећа удруженог рада донијели су одлуку о оснивању Општинског фонда заједничких резерви, којим ће управљати Скупштина општине и Извршни одбор, а конституисаће се до краја марта.

ДОДИЈЕЉЕНИ ПЛАЦЕВИ

Прије десет година СИЗ за изградњу и уређење општине расписала је конкурс за уступање плацева за изградњу породичних стамбених зграда, а сада су донијете решења о уступању појединцима једанаест плацева, као и о уступању земљишта СИЗ за изградњу и уређење општине Будва ради изградње стамбене зграде за потребе радника и грађана. Донијето је решење о уступању земљишта путем замјене Јовију Радовићу и Луки Радовићу из Режевића, а ради формирања урбанистичке парцеле, предвиђене детаљним урбанистичким планом Бечича, уступљене су честице Лазу Митровићу.

УЗ ЗАВРШНЕ РАЧУНЕ

Најуспешнија година у развоју туризма

Туристичка сезона 1978. године је по многочemu била рекордна. Ова оцјена резултира из динамике промета у свим облицима смештаја и расту укупног прихода, дохотка, чиј стог дохотка и девизног прилива.

Конкурентност у погледу цијена хотелско-угоститељских услуга, појачане акције „Монтенегротуриста“ на до-

мањем и страном тржишту, повољне временске прилике и међународна политичка ситуација допринијели су усмjeravanju туристичких путовања према Црногорском приморју.

Обим и динамику укупног туристичког промета у прошој години можемо сагледати на основу следећег прегледа:

ООУР	бр. кревета	Индекс	
		1977.	1978.
„Авала“	442	63.598	71.150
„Могрен“	71	10.681	10.810
„Хотели Словенска плажа“	1.652	292.446	351.458
„Хотели Бечићка плажа“	2.414	307.677	356.612
„Свети Стефан“	599	78.878	102.636
„Палас“	928	102.950	143.360
„Петровац“	122	10.650	10.724
УКУПНО:	6.228	866.880	1.046.750

ВОДИЧИ

Годинама се прича о нестручности туристичких водича, њиховом непознавању страних језика и културно-историјске прошлости, због чега су нездадовољни страни туристи који одлазе на излете до Цетиња, Ловћена, Скадарског језера, Мораче, Колашине, Биградског језера, Бара, Улциња Боке Которске и Дубровника.

Колико су поједини водичи (не)способни за овај одговорни посао, најбоље ћемо илустровати примерима. Дешавало се прошлог и ранијих љета да, пролазећи поред Петроваца, водич говори да је то Свети Стефан или да је у чувеној бици на Царевом лазу погинуо цар Мурат! Водичи често натуцају њемачки или енглески, користе се свега неколико фраза, а то ни издалека није доволно да би се гост са излете вратио задовољан.

Олако смо запошљавали водиче — истиче Мирко Мировић, генерални директор „Монтенегротуриста“. — Било јеово да су јомак или дјевојка из добре породице, да нешто уче или студирају. С таквом праксом прекидамо: прије него што будемо љетос примали водиче, кандидати ће полагати испит пред стручном комисијом из три предмета: познавање страних језика, нашег друштвено-економског система и културно-историјских споменика. Као не буде успјешно положио сеа три испита неће моћи бити водич. Јер, излетнички туризам је од велике важности — није нам сваједно ка кве утиске гости односе послије одласка из Црне Горе.

С. Г.

У угоститељским организацијама на подручју наше општине регистровано је 1.046.750 хотелских ноћења (24% домаћих и 76% страних туриста), што је за 21% више него 1977. године. Страни гости остварили су 46% више ноћења, а домаћи — 22% мање. Имајући у виду број по сјетилаца, просјечна дужина боравка туриста износи 7,7 дана (домаћих 5,0 а страних 9,4).

УКУПАН ПРИХОД — ПРЕКО 475 МИЛИОНА ДИНАРА

У 1978. години је у току летње сезоне — од јуна до септембра — остварено 79% укупног броја ноћења, а годину дана раније — 83%. То значи да на подручју наше општине постоји изузетно висок степен концентрације туристичког промета. Важно је истаћи да је у 1978. за разлику од низа претходних година, забиљежен позитиван процес продужења главне ту

ристичке сезоне — у мају 1978. регистровано је 48% више ноћења него у истом мјесецу 1977. године. О томе свједочи и параметар пуног коришћења капацитета, који у прошлој сезони износи 168 у односу на 139 дана у 1977. години. Тенденцију продужења сезоне, испољену кроз про

дају хотелских капацитета и анимирање појединачних извора тражње, запослени у туризму треба да наставе и развијају у наредном периоду. Од тога колико ће у томе успјети зависи положај туристи чке привреде, као и њихових личних и друштвених стандарда.

Што се тиче структуре туристичког промета, може се констатовати да су Западни Немци и у току протекле године били највише најбројнији „девизни“ гости (скоро 60%), а од домаћих највише је било оних с територије СР Србије (око 65%).

Ево глобалних показатеља успјеха свих хотелско-угоститељских ООУР-а са подручја наше општине:

ОПИС	1977.	1978.	Индекс
Укупан приход	357.683.213	475.410.074	133
Утрошена средства	215.701.752	267.423.934	124
Доходак	141.981.461	207.986.140	146
Законс. и уговор. обавезе	35.610.011	57.183.081	161
Чист доходак	106.371.450	150.803.059	142
Бруто лични доходи	97.383.751	129.949.806	133
Допринос за стамб. изградњу	5.917.693	7.630.866	129
Остатак доходка	3070.006	13.222.387	431

Проширење понуде у Бечићима

У комплексу хотела у Бечићима гости ће ове године дочекати неколико новина. Поред обављања послова око побољшања конфора и услова боравка, завршавају се три нова ресторана са око пет стотина сједишта који треба да допринесу проширењу понуде.

Два ресторана су изграђена у близини хотела „Сплејндид“ и у њима ће се гостијама нудити рибљи и специјалитети са ражња и роштиља. Нови ресторан у хотелу „Медитеран“ представља кујину у коме ће гости моћи да проведу пријатне тренутке до касно у ноћ. Он ће уједно бити и најбоље опремљени ресторани у овом комплексу.

Задатак који смо себи поставили да сваке године у радимо нешто ново извршили смо. Но, на овоме не напомијеравамо да станемо. Сматрамо да би један ресторани требало изградити на плажи Гуанице уз стазу која води од хотела „Парк“ на Словенској до хотела „Белви“ на Бечић који плажи. Сматрамо да на том простору шетачима треба обезбиједити да се освје же и одморе, а ресторани би добро дошао кујинама који воде мирне увале као што је Гуанице. Ту своју жељу саопштили смо урбанистима и Извршилом одбору Скупштине општине и очекујемо да већ наредне године ресторан требало изградити уз стазу

за шетњу од плаже у Бечићима до врха Завале. Уз њега би се могла уградити већа тераса која би представљала место за ноћна састана гостију који бораве на подручју Бечића.

Д. Н.

НОВИ КАМПОВИ У БУЉАРИЦИ

Припреме за туристичку сезону у ООУР „Петровац“ већ су поодмакле. У разговору са директором Гојком Никчевићем дознали смо да у овој угоститељско-туристичкој организацији желе да што је могуће прије створе услове за изградњу нових кампова у Буљарици, која је за дужи период предодређена за ову врсту туризма. Своје намјере и жеље предочијели су урбанистима и очекују да ће њихови планови монтирани већ идуће године почети да се остварују.

У Буљарици би требало одвојити простор за уређење повећаног кампа за нудисте. Простор у залеђу плаже то дозвољава, а на такав подухват упућује их све већи број туриста који желе да тијело излажу сунчевим зрацима без одјеће. Заговора се идеја о изградњи ексклузивног ресторана на Смоковом вијенцу у кућишту где су се налазили уређаји за испуњавања воде у водоводне цијеви до дворца у Милочеру. Ресторан би био сличан „Конавоским дворима“ и представљао и својеврсну атракцију на овом дијелу обале.

Д. Н.

Значајни резултати у туристичкој пропаганди

Иако су средства за рад била доста ограничена, прошле године су постигнути доста добри резултати у туристичкој пропаганди и штампан је квалитетан проспект који представља туристичку понуду наше Републике, снимљен је колор филм „Пругом Београд — Бар“, урађена је туристичка мапа Црне Горе, организоване су посјете иностраних туристичких новинара, телевизијских и филмских сниматеља, а рађено је и на другим видовима презентирања изузетних природних љепота и туристичких објеката овог региона. То је констатовано на сједници Скупштине Самоуправне интересне заједнице за туристичку пропаганду Црне Горе која је одржана у Будви.

— Ове године ће се још интензивније радити — истакао је МИШО БРАИЛО, председник Скупштине заједнице. — Из републичког буџета добили смо 500.000 динара да поспјешимо рад. Поново ћемо штампали проспект Црне Горе, а у заједници са туристичким радницима италијанске провинције Пуља, с којом иначе одржавамо тијесне пријатељске односе, штампаћемо проспект „Црна Гора — Пуља“. Поново наша Република, посебно њен сјеверни дио, нема довољно туристичких плаката, који представљају веома добар вид туристичке пропаганде, ове године радићемо и на њиховој изради. Биће снимљено више дијапозитива и фотоса с мотивима из Црне Горе, а заједно с организацијама уједињеног рада учествоваћемо и на туристичким сајмовима.

На сједници је указано да поједине организације из области саобраћаја, привреде и других дјелатности, које кроз туризам остварују значајне приходе, нису учлањене у Самоуправну интересну заједницу за туристичку пропаганду!

Нове чланице Самоуправне интересне заједнице за туристичку пропаганду Црне Горе постале су скупштине општина Будве, Тивта и Херцег-Новог.

С. Г.

Нацрт одлуке о изградњи објекта грађана и грађанско-правних лица

На основу члана 6. Закона о изградњи инвестиционих објекта („Сл. лист СРЦГ“, број 35/74) и чла на 216. Статута општине Будва („Сл. лист СРЦГ“, број 16/78), на сједници Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница доноси се

ОДЛУКА

О ИЗГРАДЊИ ОБЈЕКАТА ГРАЂАНА И ГРАЂАНСКО-ПРАВНИХ ЛИЦА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се изградња објекта грађана и грађанско-правних лица на подручју општине Будва.

Члан 2.

Под изградњом објекта у смислу ове Одлуке подразумијева се градња нових и адаптација, реконструкција, санација, дотадња и надоградња постојећих објекта, као и извођење завршних радова и уређење околног простора — дворишта.

Члан 3.

Неопходну врсту оправке, сачијије или адаптације утврђује општински орган управе надлежан за послове урбанизма.

II ГРАЂЕВИНСКА ПАРЦЕЛА И УРБАНИСТИЧКО-ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

Члан 4.

Грађевинска парцела је дио грађевинског земљишта које је детаљним урбанистичким планом предвиђено за изградњу објекта.

Грађевинска парцела обухвата земљиште на коме ће се објекат подићи и земљиште које служи за редовну употребу објекта.

Величина, облик и положај парцеле одређује се урбанистичким планом.

Члан 5.

Урбанистичко-технички услови одређују се на основу урбанистичког плана или одлуке о условима градње на селима.

НА 43. СЈЕДНИЦИ ИЗВРШНОГ ОДБОРА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БУДВА, ОДРЖАНОЈ 12. МАРТА ОВЕ ГОДИНЕ, ДОНИЈЕТ ЈЕ ЗАКЉУЧАК О СТАВЉАЊУ НА ЈАВНУ ДИСКУСИЈУ НАЦРТА ОДЛУКЕ О ИЗГРАДЊИ ОБЈЕКАТА ГРАЂАНА И ГРАЂАНСКО-ПРАВНИХ ЛИЦА, КОЈИ ОБЈАВЉУЈЕМО У „ПРИМОРСКИМ НОВИНАМА“, КАКО БИ СВИ ГРАЂАНИ И РАДНИ ЉУДИ СА ПОДРУЧЈА НАШЕ ОПШТИНЕ МОГЛИ ДА ДО 10. АПРИЛА ДАЈУ СВОЈЕ ПРИМЈЕДЕЋЕ И ПРЕДЛОГЕ

Члан 6.

Услови које објекат мора испуњавати по урбанистичком плану утврђују се рјешењем о локацији.

Рјешење о локацији издаје орган надлежан за послове грађевинарства.

Члан 7.

Рјешењем о локацији не стиче се право на изградњу објекта.

Члан 8.

Рјешење о локацији престаје да важи послије шест мјесеци од дана доношења, ако се у том року не изда одобрење за изградњу објекта за које је рјешење о локацији издато.

Члан 9.

За изградњу монтажних и привремених објеката потребно је, такође прибавити рјешење о локацији, а што је регулисано посебном одлуком.

III ИЗРАДА ИНВЕСТИЦИОНО-ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Члан 10.

Грађани и грађанско-правна лица изградњу објекта врше према одобреном главном пројекту.

Идејно рјешење ради се на основу издатих урбанистичко-техничких услова, а главни пројекат се разрађује на основу одобреног идејног пројекта.

Члан 11.

Пројекат се израђује према урбанистичко-техничким условима.

Саставни дјелови пројекта су:

- технички опис,
- предмет и предрачун радова,
- архитектонско рјешење,
- статички рачун,
- пројекти кућних инсталација,
- пројектно уређење дворишта.

Члан 12.

Пројекат за изградњу објекта грађана и грађанско-правних лица може израдити и грађани за објект који ће користити за своје потребе или за потребе свог домаћинства, под условом да за то има одговарајућу стручну спрему.

Члан 13.

При изради пројекта организација и грађани су дужни поштovати и придржавати се урбанистичко-техничких услова и прописа који регулишу израду инвестиционо-техничке документације.

Усаглашеност идејног и главног пројекта с урбанистичко-техничким условима потврђује општински орган управе надлежан за послове урбанизма.

Члан 14.

Свака измена или допуна пројекта по коме је издато одобрење за градњу може се изводити ако је орган управе надлежан за послове урбанизма дао сагласност на измену пројекта, и то констатовао на пројекту.

Члан 15.

Ако орган надлежан за послове урбанизма утврди да пројекат не одговара урбанистичко-техничким условима, позива инвеститора да недостатак отклони у одређеном року.

Ако инвеститор не отклони недостатак у одређеном року, надлежни орган неће издати урбанистичку сагласност на пројекат.

IV ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА ГРАДЊЕ

Члан 16.

Одобрење за градњу издаје се на захтјев инвеститора.

Изградњи објекта не може се приступити прије добијања одобрења за градњу.

Примјерак издатог одобрења доставља се грађевинском инспектору.

Члан 17.

Одобрење за градњу издаје општински орган управе надлежан за послове грађевинарства.

Члан 18.

Инвеститор који тражи одобрење за грађење дужан је поднijети:

- рјешење о локацији,

- одобрени главни пројекат,

- доказе о могућностима пријеључака на градски водовод и електричну мрежу,

- доказ о уплаћеним комуналнима,

- доказ о уплаћеном износу од 2% вриједности објекта за изградњу склоништа,

- доказ о праву трајног коришћења на градском грађевинском земљишту, односно извод из посједовног листа за осталу земљишта,

- доказ да изградња објекта на микролокацији не угрожава постојећу водоводну, канализациону, ПТТ и електричну мрежу.

- код адаптације и реконструкције објекта, који су под заштитом закона, као и за објекте које треба градити на законом заштићеним локалитетима потребна је и сагласност надлежног републичког органа.

Ако орган надлежан за издавање одобрења утврди било који од недостатака у приложеном документацији, позива инвеститора да недостатак отклони у одређеном року.

Ако инвеститор не отклони недостатак у одређеном року, надлежни орган ће одбити захтјев за издавање одобрења.

Против рјешења из претходног става може се изјавити жалба републичком органу надлежном за послове грађевинарства.

Жалба се предаје у року од 15 дана од дана пријема рјешења преко Органа који је донио рјешење.

Члан 19.

За добијање одобрења за изградњу објекта на селима није потребно доставити доказ о уплаћеном износу од 2% вриједности објекта, као ни доказ да изградња објекта не угрожава постојећу водоводну, канализациону, ПТТ и електричну мрежу.

Члан 20.

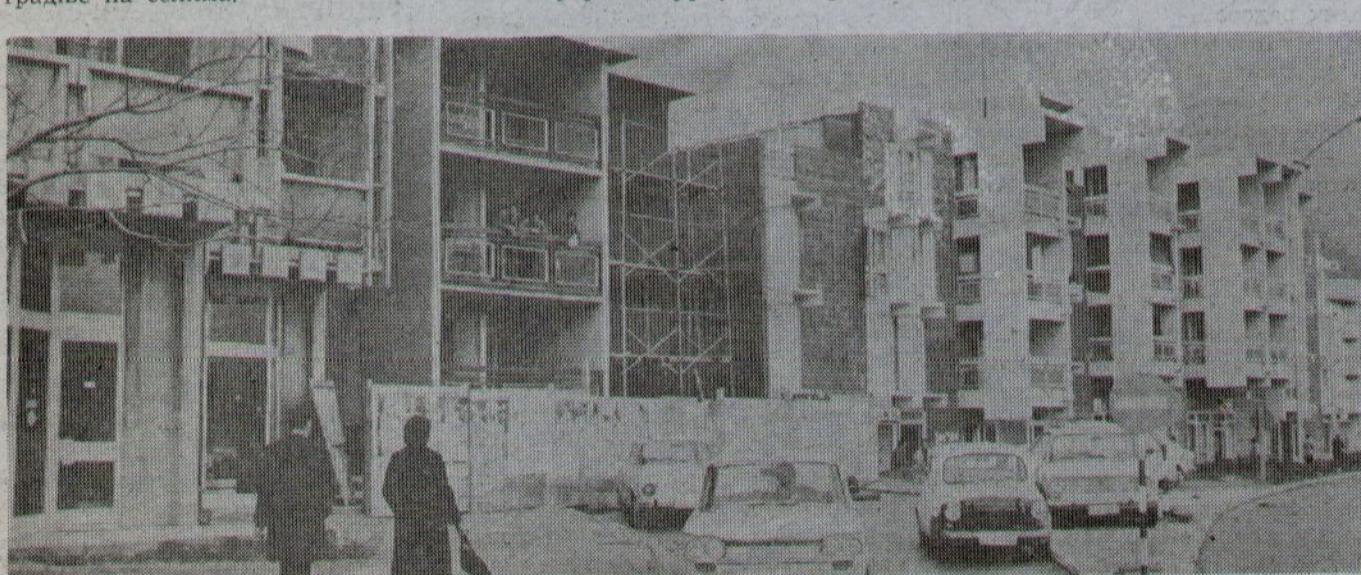
За сваку измену или допуну пројекта по коме је издато одобрење за градњу потребно је прибавити посебна одобрења.

Одобрење из претходног става издаје се на основу приложене упрошћене документације и то:

- доказа о уплаћеним комуналнима за увећану површину,

- доказа о уплаћеном износу од 2% вриједности радова за изградњу склоништа.

(Наставак на 6. страни)

Стамбене зграде у Будви

(Наставак са 5. стране)

Члан 21.

Општински орган управе надлежан за послове грађевинарства, на основу захтјева за издавање дозволе за грађење, извршиће увид земљишта на коме се објект треба подићи.

Општински орган управе надлежан за послове урбанизма, прије издавања дозволе за градњу, извршиће контролу да ли су испуњени урбанистички услови који су одређени рјешењем о локацији. Извршена урбанистичка контрола констатоваће се на сваком примјерку и листу пројекта.

Члан 22.

Ако су испуњени услови одређени овом одлуком и другим прописима о изградњи грађевинских објеката, надлежни орган управе донијеће одобрење за изградњу.

Примјерак издатог одобрења доставља се грађевинском инспектору.

Члан 23.

Одобрење за изградњу мора, по ред осталог, садржати:

1. име инвеститора,
2. катастарску ознаку земљишта на коме се има објекат градити,
3. врсту и намјену објекта.

Члан 24.

Одобрење за грађење престаје да важи ако се са извођењем радова не отпочне у року утврђеном у одобрењу.

Рок из става 1. не може бити дужи од једне године.

Овај рок се рачуна од дана достављања одобрења за грађење инвеститору.

Одобрење за грађење мора да садржи упозорење на посљедице из става 1. овог члана.

Члан 25.

Рок одређен у одобрењу за грађење може се у оправданим случајевима (смрт, тешка дуготрајна болест), а на захтјев инвеститора, про дужити још за једну годину. Захтјев се мора поднijети пре исте ка рока чије се продужење тражи.

Члан 26.

Одобрење за грађење престаје да важи у случају ако инвеститор у року од три године од добијања дозволе за грађење не изведе знатније радове на објекту за чију је градњу прибавио наведену дозволу.

Под знатнијим радовима подразумијева се стављање објекта под кров, завршна спољна обрада и уређење дворишта.

Члан 27.

Престанак важења одобрења за градњу, по одредбама ове Одлуке, утврђује се рјешењем органа који је издао одобрење за градњу.

Члан 28.

Инвеститор је дужан, најмање осам дана прије почетка радова, пријавити почетак изградње, извођача радова и надзорног органа.

Пријаве из претходног става по дносе се органу управе надлежном за послове грађевинске инспекције.

V НАДЗОР НАД ИЗГРАДЊОМ ОБЈЕКТА

Члан 29.

Надзор над примјеном одобрења ове Одлуке врши општински орган управе надлежан за послове грађевинске инспекције.

Члан 30.

Грађевински инспектор врши по слове грађевинске инспекције самостално и доноси рјешења у оквиру овлашћења и дужности одређених Законом и другим прописима.

У вршењу надзора грађевински инспектор врши контролу:

- да ли је за извођење радова издато одобрење за градњу од стране надлежног органа,

- да ли је грађевински објекат постављен од надлежног овлашћеног лица органа за геодетске послове и да ли је правилно постављен,

- да ли се објекат, односно грађевинско- занатски радови изводе од стране пријављеног и овлашћеног извођења и по пројекту по коме је издато одобрење за изградњу,

- да ли се објекат изводи по нормативима и стандардима важећим у грађевинарству,

- да ли је за изграђени грађевински објекат надлежни орган издао одобрење за употребу,

- да ли је приликом изградње, реконструкције, односно адаптације објекта дошло до пренамјене објекта, односно његовог дијела у односу на већ одобрени главни пројекат од стране надлежног органа,

- да ли грађевински објекат, због физичке дотрајалости или не- посредне опасности за живот и здравље људи, безбедност саобраћаја и суседних објеката, може и даље да служи својој намјени,

- да ли је инвеститор поставио надзорног органа — овлашћено лице као контролу над изградњом грађевинског објекта.

Ако орган надлежан за послове грађевинске инспекције утврди да постоји који од недостатака из претходног става, констатоваће то у посебном записнику и наредити, уколико је објекат у изградњи, да се обуставе даљи радови.

Члан 31.

У вези с налазима из чл. 29. грађевински инспектор ће издати наређење писменим рјешењем сагласно Закону и другим прописима:

- да се у одређеном року отклони недостаци и неправилности код изградње грађевинског објекта, грађевинских и грађевинско- занатских радова,

- да се грађевински објекат поруши у цјелини или дјелимично, односно уклони и успостави прећашње стање.

Члан 32.

Рјешење којим се у смислу чл. 30. тач. 1. и 2. ове Одлуке наређује отклањање недостатака и забрана радова треба да у зависности од прекраја, садржи одредбу којом се инвеститор обавезује да извођење радова усклади с одобреним пројектом у одређеном року.

Ако инвеститор коме је наређено да обустави даље грађење објек

та, настави с грађењем, грађевински инспектор ће донијети рјешење о рушењу објекта у цјелини или дјелимично, у зависности од разлога због којих је забрана наступила.

Члан 33.

Орган из чл. 28. ове Одлуке рјешењем ће наредити рушење објекта, чија је изградња започета, односно завршена без одобрења за грађење.

Члан 34.

Против рјешења инспектора може се, у року од три дана од дана достављања рјешења, поднijети приговор одговарајућем органу управе надлежном за послове грађевинске инспекције, који може рјешење инспектора потврдити, измјенити или поништити.

Приговор из претходног става одлаже извршење рјешења.

Члан 35.

Против рјешења општинског органа надлежног за послове грађевинске инспекције, донијетог по приговору, може се изјавити жалба Републичком инспекторату за грађевинарство и јавне путеве.

Члан 36.

Инвеститор је дужан организовати стручни надзор и контролу над изградњом грађевинског објекта.

Члан 37.

Инвеститор и извођач радова дужни су грађевинском инспектору омогућити вршење инспекције, пружити потребно обавјештење и ставити на увид техничку и другу документацију, као и поступити по налогу инспектора.

Члан 38.

Ако грађевински инспектор, у вршењу инспекције, нађе да је учињен прекрај, привредни преступ или кривично дјело, дужан је без одлагања поднijети захтев за покретање прекрајног поступка, односно поднijети пријаву јавном тужилаштву за привредни преступ, односно кривично дјело.

Члан 39.

За грађевинске објекте изграђене у цјелини или дјелимично без одобрења за градњу:

- не смије се дати прикључак на јавни водовод и електричну мрежу,

- немају право накнаде приликом рушења у сврху остваривања плана,

- не могу бити предмет осигурања,

- не могу бити усјељени и служити за издавање туристима.

VI ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД ИЗГРАЂЕНИХ ОБЈЕКАТА

Члан 40.

По завршетку радова на објекту инвеститор је дужан да затражи технички преглед.

Технички преглед ће вршити на дужни орган за грађевинарство на начин прописа Законом о изградњи инвестиционих објеката („Сл. лист СРЦГ“, број 35/74).

Члан 41.

Технички преглед врши се у року од 30 дана од дана пријема захтјева.

Члан 42.

Орган надлежан за технички преглед може:

- донијети рјешење којим одобрава употребу објекта,
- наложити отклањање утврђених недостатака,
- наложити да се изграђени инвестициони објекат поруши, ако се ради о недостатима који се, с обзиром на њихову природу, не могу отклонити, а угрожавају безбедност објекта, живот и здравље људи, саобраћај и суседне објекте.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

Новчаном казном од 500 до 1.000 динара казниће се за прекрај грађанин и грађанско-правно лице, и то:

- ако приступи изградњи, реконструкцији или адаптацији било каквог грађевинског објекта без претходно прибављеног одобрења за изградњу (грађевинске дозволе);
- ако не поруши, односно не уклони грађевинске или његов дио у року који одреди орган надлежан за послове грађевинске инспекције;
- ако извођач радова који изводи грађевинске или грађевинско-занатске радове није овлашћен за то нити пријављен код надлежног органа;
- ако почне да користи изграђени објекат, а за његово коришћење није донијето рјешење да се може користити;
- ако се приликом извођења радова не придржава одобрене техничке документације, техничких прописа, норматива и обавезних стандарда прописаних за односну врсту радова;
- ако осам дана прије почетка изградње објекта не пријави надлежном органу извођење и отпочињање радова, као и извођача радова и надзорног органа;
- ако изврши пренамјену објекта, односно његовог дијела без одобрења надлежног органа;
- ако у одређеном року не поступи по наређењу органа за послове инспекције;
- ако настави с радом на грађевинском објекту упркос записнику или рјешењем наложен је забрана;
- ако не поступи у смислу чл. 36. ове Одлуке.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Скупштина општине може одлучити да се за одређене дјелове подручја одобрење локација одложи за вријеме изrade или измене, односно ревизије плана — до доношења плана.

Одлагање одобрења локације не може трајати дуже од три године.

Члан 45.

Ступањем ове Одлуке престаје да важи Одлука о изградњи објекта грађана и грађанско-правних лица („Службени лист, 27/74“).

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

ИЗ РАДА САМОУПРАВНЕ ИНТЕРЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ КУЛТУРЕ И НАУКЕ

И ПОРЕД СВЕГА — ПЛОДНА ГОДИНА

Самоуправна интересна заједница културе и науке у овом мандату конституисана је у марту 1978. Поред Скупштине и Извршил одбора, изабране су комисије које су расправљале о задацима из свог дјелокруга. Сва ки орган Заједнице доносио је одлуке из своје надлежности.

Цјелокупна активност Заједнице културе и њених са моуправних органа у протеклој години била је у знаку извршења задатака и смјерница утврђених програмом дјелатности. Како су финансијска средства била ограничена, програми давалаца услуга прилагођени су могућностима које су биле испод потреба и захтјева.

С обзиром на то да су једини извори финансирања и даље били доприноси, основни принцип слободне размјене рада није смо могао дољно примјенити. Ипак се настојало да програм буде из раз потреба наше средине.

По друштвеном договору о финансирању потреба Заједнице културе, омогућена су остварења до 3,019.293,00. динара. Захваљујући успјешој туристичкој години и по већају личних доходака, остварен је и већи приход, па је, сходно Договору, са рачу на Заједнице имобилисано 98.044,00 динара.

Када се има у виду да су извори за финансирање неопходних дјелатности недовољни, овај мали феномен говори о томе да нијесу сагледа не стварне потребе приликом одређивања стопа за финансирање опште и заједничке потрошње. Отуда и оправдан захтјев да се имобилисана средства врате Заједници у циљу рјешавања горућих проблема Културног центра, који годинама носи на леђима кредит од око 800.000,00 динара. На тај начин почело

би ослобађање ове институције од најзначајнијег оптерећења које у великој мјери кочи њен рад и остваривање програмских садржака. За то се с правом тражи да се приликом доношења друштвеног договора за ову годину омогући Заједници културе да може без ограничења усмјерити сва средства добијења по основу извора финансирања.

Инвестиције у култури нијесу ни приближно онолико колико би треоали да буду. Осјева се потреба за дополном културе, љетњом позорницом и низом других објекта, а инвестициона улагања се углавном своде на помоћ Архиву у адаптацији и опреми пословних просторија и на обезбеђење 30% од укупног износа погребног за санацију споменика културе црквеног карактера.

ДАВАОЦИ УСЛУГА — КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА

Прошле године Културни центар је своју активност усмјеравао на побољшање унутрашње организације, изради и реализацији програма рада. Аматеризам се одвијао кроз активности ансамбла „Кањаш“, балетско-ритмичке групе, драмске секције и група пјевача аматера.

„Кањаш“ је окупљио осамдесет чланова — од основаца до радничке и школске омладине, и то представља његов најзначајнији успех. Старају група играча представила се на 41 концерту пјесама и играма народа Југославије у оквиру туристичке берзе у Минхену, Каравана „Монтенегротуриста“ кроз Југославију у циљу туристичке пропаганде и на бројним свечаностима у Будви, поводом држavnih и других празника. Млади чланови „Кањаша“ били су, такође, веома активни. За кратко време савладали су програм и извели 32 успјела концерта у Будви, Петровцу, Тивту, Котору и на Зубачким Убљима.

Поново је оживјела драмска секција која интензивно припрема програм. Вриједно је иставио групу младих ентузијаста — пјевача и рецитатора који су се

у више наврата представили највише публици.

За куповину драмског, музичког и ревијалног програма издавана су у Заједници скромна средства у износу од 20.000,00 динара. Познато је, наиме, да је квалитетан програм скуп и не може се покрити приходима од улазница. Центар је обезбиједио 13 квалитетних представа за износ од 65.000,00 динара.

Дани музике прерастају у озбиљну и значајну манифестацију и све више се потварају као значајан допринос највише укупно културном баштини.

Градска музика све више постаје важан фактор културне понуде. Одржано је 430 проба и 37 јавних наступа. Број чланова повећао се од 23 на 37, међу којима је 13 младих (седам девојчица), што доказује да се води рачуна о подмлађивању овог репертоара ансамбла.

Библиотека је понуђени програм потпуно извршила. Прошле године уписано је 1040 нових члана и прочитано је 22048 књига. Организоване су књижевне вечери, приређено 18 тематских изложби и из других пригодних програма у оквиру акције „Мјесец дана књиге“. Његује се организовани рад са ученицима, изведен су запажени рецитали с музиком и пјесмом.

Галерија је у току 1978. године организовала 14 запажених изложби. Радило се с и ликовним групом „Могрен“. Кроз Музеј и Галерију прошло је преко 3500 посетилаца. Радило се на оправци зидина Старог града и на очувању, санацији и конзервирању споменика културе.

Општински архив је нова институција, па је његова активност била више окренута адаптацији и uređenju radnih i arhivskih prostorija. И поред кадровских и других тешкоћа, програмски захтјеви основне дјелатности су извршени. Спољна служба обавила је 168 посјета регистратурама у општини, а прикупљено је доста вриједне архивске грађе која се стручно обрађује.

Самоуправна интересна заједница сарађује с Репуб

Нада Поповић, директор Школског центра средњег усјереног образовања са ученицима — члановима Секције на изложби таписерија поводом 8. марта

личким заводом за заштиту споменика у петогодишњем програму о санацији споменика културе црквеног карактера у нашој општини. Радови на санацији Манастира Подмаине приводе се крају, а остали су у току.

Заједница је остварила са радњу и с Међурепубличком заједницом на тројечи Хрватске, Босне и Херцеговине и Црне Горе.

Свето Радуловић

ТРАЖИМО ДОПИСНИКА

„Приморске новине“ тражи хонорарног дописника са подручја Мјесне заједнице Петровац. Заинтересована лица нека се обрате Редакцији ради договора

Шандор Петефи

Успјех у првом полугођу

Успјех ученика на крају првог полугођишта није никада био образ и мјерило правог ствара или предуслов за коначан успјех на крају школске године. Узрок је то има више, али су углавном, сви стави и похвале из помијашких кампања однос према књизи — стара ученичка болжка која се лијечи тек пре крај школске године, алико болжим успјегом. Има ту и других момената, али сви они уступају место жељи и спремности да се школска година заврши.

У основним школама било је на крају првог полугођишта 950 ученика, распоређених у 31 одељењу. Од тога у Будви 754 (23 одељења), а у Петровцу 196 ученика (осам одељења).

Сва џеца похађају матичне школе у Будви и Петровцу. То је од великог значаја за организацију и квалитет наставе која је у потпуности и стручно заступљена. Позитиван успјех има 66 ученика или 73,26%, а с негативним оценама има 252 ученика. По школама изгледа овако: у Будви је 547 ученика без слабих оценама, односно 72,55%, а са слабим оценама 205. У Петровцу је 149 позитивних или 76,02% према 47 ученицима са негативним оценама. Успјех у најнижим разредима знатно је боли, а затим постепено пада да се у VIII разреду достигају највиши тачки.

Ако анализирамо успјех ученика по предметима, запазићемо да је најбољи из естетске групе предмета, што је и природно, па се онда креће према долje до математике — вјечитог „баука“, где је проценат прелазних највиши.

Врло је занимљив податак да 66% ученика са прелазним оценама има обличан или врлодобар успјех, док их је најмање са дољним оценама има само једну или двије јединице. Сви они могу да уз интензиван рад и путем обавезне допунске наставе до краја године поправе оцене.

Успјех ученика у школи средњег усјереног образовања је нешто слабији. И овде су варљиви полугођишњи резултати из исхих разлога као у основној школи.

Од почетка школске године наша средња школа се осамосталила и сједнила у заједнички школски центар који обједињава: три одељења првог разреда заједничких основних средњег усјереног образовања и три одељења другог разреда заједничких основа на турристичке техничаре и водиче са 34 ученика, једно одељење средње туристичке школе са 34 ученика и једно одељење гимназије са 29 ученицима, што укупно износи 264 ученика.

Вриједно је поменути и нешто што не улази у статистичке показатеље. Свестрана ваншколска активност свих ученика је на високој нивоу. Бројне секције слободних активности окупљају стотине ученика.

Не може се замислити ни једна друштвена манифестација или празник, а да ученици, од најмлађих до најстаријих, не учествују са разноврсним и квалитетним програмом. Тешко је набројити све активности и резултате — од масовних спортских организација до откупљања у оквиру разних културно-умјетничких и других секција, група и друштава. Ту су акције на уређењу друштвене средине, па учешћа на савезним радним акцијама, где су достојно представљени лик савременог социјалистичког омладинца.

Данашње генерације ћака, које касније треба да буду у зенију својих стваралачких способности, још увијек уче по старатим рецепцијама, нудећи, понављају читате и теореме и труде се да то што вјеријује репродукују. А лозинка за нови свијет је научити како се учи, јер оно што је данас чињеница, сутра може постати заблуда. А сутра ће бити аналфабета не онај који не зна да чита и пише, већ онај који није научио да учи.

С. Радуловић

Самоуки умјетник

Тако говори Милан Никчевић, управник ресторана „Плава школјка“ у Будви, студент Више економске школе, првак Југославије у борбама и скоковима — од основаца до радничке и школске омладине, и то представља његов најзначајнији успех. Старају група играча представила се на 41 концерту пјесама и играма народа Југославије у оквиру туристичке берзе у Минхену, Каравана „Монтенегротуриста“ кроз Југославију у циљу туристичке пропаганде и на бројним свечаностима у Будви, поводом држavnih и других празника. Млади чланови „Кањаша“ били су, такође, веома активни. За кратко време савладали су програм и извели 32 успјела концерта у Будви, Петровцу, Тивту, Котору и на Зубачким Убљима.

Поново је оживјела драмска секција која интензивно припрема програм. Вриједно је иставио групу младих ентузијаста — пјевача и рецитатора који су се

амалин, сужањ, у забјету — то су његове најупечатљивеје фигуре у дрвету. Послије Београда представиће се публици у Будви и Никишићу.

Милан мјесецима ради на једној скulpturi, најчешће ноћу, када се просто заборави и не гледа на вријeme.

Поред тога што је врстан угоститељ, Милан има још један хоби — кулање. Члан је будванског „Могрене“, који је освојио треће место у Југославији, а он је, заједно са Владом Радуловићем, прије двају година био победник у такмичењу парова

у земљи. Волим позив угости таја који ми омогућава контакте са разним људима, нуди многа сазнања и инспираше ме за рад у дрвету коме се потпуно предајем. Имам још много идеја и замисли, али стан постаје претијесан, нарочито за велике скulpture као што је она „Сви смо једно“, где су представљене сви наши народи и народности у јединственом колу.

Милан Никчевић

— Говорили су ми: мани се тога, немој штетити људима пањеве и облике које им ваљају за гривјев. Нијесам их слушао — трагао сам за добрым дрветом понекад и мјесецима. Пуне дније децењије нијесам престајао да обликујем таја која су ми далијета и сјечива. Невјерне Tome су касније промијениле мишљење — навраћају до ме не и кажу: „Милане напали смо добру облику, лијеп комад ораховине — ваљао би за тебе“.

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕВИ

УЗ 130-ГОДИШЊИЦУ СМРТИ

Пјесник борбе непрестане

НАЈВЕЋИ МАЂАРСКИ ПЈЕСНИК XIX вијека Шандор Петефи (1823 — 1849) живио је веома кратко: у двадесетседмој години жртвовао је свој живот за идеале револуције, коју је својим пјесмама наговјештавао и слаvio, а створио је дјеља бесмртне вриједности.

Није желио да буде гостионичар и да тако испуни очеву жељу, већ напушта школу коју није редовно посjećивао и бежи у Пешту да би постао глумац—статаиста у Народном позоришту. Немаштина га присиљава да ступи у војску, али не дуго потом отац му помаже да се ослободи војне обавезе и да ступи на универзитет. Пјесников немирни дух не може да прихвати спутавања: Петефи поново као путујући глумац лута пространствима Мађарске. Једно vrijeme бавио се новинарством, а када је 1848. године букунула револуција стаје на чело пештанске демократске омладине и постаје њен идеолог. Погињуо је на бојном пољу годину дана касније код Шегешвара.

Књижевно дјело Шандора Петефија обухвата сатиричне, лирске и епске пјесме, новеле, романе, драме, а преводио је и Шекспира. За свог кратког живота постао је најпопуларнији и најчитанији пјесник чија је политичко-социјална лирика имала значајан одјек у предреволуционарним данима не само у Мађарској него и у Европи. Он није био само пјесник револуционар који је својом поезијом будио народну свијест, већ је мађарску поезију повео новим путем, одбацијући западно-европске узоре и уносећи у поезију оно што се назива „народним

духом“. Не мала је његова заслуга као реформатор пјесничког језика.

Најважнија Петефијева дјела су поеме „Вitez János“ (создан од елемената при-

СЛОВОДА СВЕТА

ЈЕДНА МЕ САМО ТИШТИ МИСАО:
НА ДУШЕКУ НЕ СКОНЧАТИ ТЕК
НЕ ИСТИХА СЕВНУТИ КАО ЦВИЈЕТ
ПОТАЈНО КОМЕ ЦРВ ПОДГРИЗА ЛУЧ
ШТО ТИЊА У ПУСТОЈ ОДАЈИ.

НЕ ДАЈ МИ, БОЖЕ, ТАКВУ СМРТ!
НЕК ВУДЕМ МУЊОМ ОШИНУТ
ОПРУЖЕН БОР,
ИЗ КОРИЈЕНА КОГ ЧУПА БУРЕ ВИЈЕС,
ИЛ' СТИЈЕНА КОЈУ С ВРХА ПЛАНИНЕ
У ПРОВАЛИЈУ РУШИ УРНЕБЕС.

КАД ЦИЈЕЛОМ РОПСКОМ СВИЈЕТУ ТОМ
ДОЈАДИ ЈАРАМ, ПА СЕ УСПРОПНЕ,
ЗАВИТА РУМЕН ЖАРКОМ ЗАСТАВОМ,
А НА ЊОЈ СВЕТО, ПЛАМНО СЛОВО ТО:
СЛОВОДА ЦИЈЕЛОГ ЧОВЈЕЧАНСТВА!

И ТО ЗАГРМИ ОД ЗАПАДА НА ИСТОК,
И С ТИРАНИМА ВУКНЕ ВОЈ —
О, ТУ ДА ПАДНЕМ, НА ТОМ ОГРАШЈУ!
МЛАДОСТИ МОЈА, ТУ МИ ПРОСПИ КРВ;
НЕК ТРУБЕ ЗВУК И МАЧЕВА ЗВЕК,
ТОПОВА РИК УГУШЕ ЗАНАВЈЕК,
У НАЛЕУТ КА ПОВЈЕДИ.
ХАТОВИ, РЖУЋИ, ПРЕТУРЕ МЕ,
ПРЕГАЗИТЕ.
НА ВОЈИШТУ НЕК ОСТАНЕ
МОЈ КРВАВИ ЛЕП!

А СВАНЕ ЉДАН ВЕЛИКОГ ПОГРЕБА,
УЗ ГЛАСЕ ТУЖНЕ И ТОРЖЕСТВЕНЕ,
ПОД ТЕШКОМ СЈЕНКОМ ЦРНИХ ЗАСТАВА
РАСУТЕ КОСТИ ПРИКУПИТЕ МИ
У ЗАЈЕДНИЧКИ ГРОБ ЈУНАКА СВИХ
ШТО ПАДОШЕ ЗА ТВОЈ ПОВЈЕДНИ
СТИЈЕГ.

Че и „Апостол“ у којој изражава тежње за новим светлом и здравијим друштвом, роман „Крвниково уже“ и збирке пјесама „Изабране пјесме“ и „Петефијеве пјесме“.

О КЊИЗИ С ЉУБАВЉУ

Не знам да ли је свијет књига за мене отворио звоја врата онда када сам пошла у школу, или је он за мене постојао одувијек, од првог дана мага живота...

Књига је постојала и онда када сам јој као мала цијепала корице и када сам се пропињала на прсте да бих се дивила њеним чуднотатим корицама. Од тренутка када

ИЗ ПРВОГ БРОЈА „СРЕДЊОШКОЛЦА“, ЛИСТА УЧЕНИКА ШКОЛСКОГ ЦЕНТРА ЗА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊЕ У БУДВИ, ОБЈАВЉУЈЕМО ПРИЛОГЕ „О КЊИЗИ С ЉУБАВЉУ“ И „МАЈКА“

сам почела да сричем прва слова, она је постала дио ме не који и сада живи.

Отварала сам и затварала стотине књига, утапала се у море слова, и у њему пливала, давила се, вапила за по

мој... и поново саму себе на површину извлачила: чини ми се да сам тако проживјела много живота кроз књиге. Када ми је бака умрла, хтјела сам да је на снijегу чекам, а о страхотама рата кад сам читала жалила сам Ану Франк и плакала због Цејн Ејр, вјерујући да сам и ја на пуштену. Чинило ми се да лебдим, да се губим у огромним пространствима књига. Оне и ја расле смо заједно, ја уз њих и оне уз мене. Први мој поглед ка звијездама био је везан за Наташу Ростову, прву стварну патњу доживјела сам у Стојанку мајку Кнежопољку, дубоко у срцу жалила сам Ану Каренину.

О мојој великој књизи, која је у себи спојила све књиге овога свијета, ја не могу и не умијем да пишем. Можда бих јој посветила најљепшу пјесму као што је Шекспир писао о Офелији, или бих једноставно ћутала. А у зјеници мага ока спава велика књига, о којој не треба писати, она је о себи све рекла...

Мирјана Пешић: Јутро

МАЈКА

О ЖИВОТУ ПРВИ ПУТ сазнајемо кад угледамо мајчину брижно лице над колијевком. Њен топли осмијех измами наше прву ријеч; при првом кораку у животу она нам је свјетионик, биће које нас штити и које нас увијек разумије. Мајка зна да се наша љубав према њој никад не може угасити и она нас учи да волимо домовину и све људе, без обзира на боју коже. Јубав према мајци већа је од свих љубави и ми смо дио ње саме.

Жена није само крхка и лијепа, већ, исто тако, бескрајно храбра, одважна и поносна. За ово наше свијетло данас, на трновитој стази до слободе остало је много жена, које су с пушком у руци јуришале на бункере и окlopna возила. Оне су сањале да своја негрљена рамена поклоне неком, да их неко зове мама, али су те жеље преточиле у један много већи и садржајнији сан о слободи.

Сањале су да ће у слободи моћи да воле и ужијавују, гледајући пејзаже и још много, много тога о чему не могу да пишем, то само може рећи срце жене.

Драгана Куљача

Љиљана Јеленић

Између мора и планина

Будва, љепотица Јадрана, заспаља је на самој ивици мора. Загледавци се у школу, њен стари град закорачио је још дубље. А сунце, својим злат-

них олеандера, мимоза, ружа, камелија и дуговласих палми — такмичи се са љепотама планинских органа-ка.

— Хеј, путниче, ти који пролазиш Црногорским приморјем, окрени се на мене и погледај како сам лијеп, — као да говори тај мали, али заиста задивљујући Свети Стефан. Бечићи се хвале хотелима, а плажа ЈАЗ недирнутом природом.

Бистро, као огледало, море прима старе рибаре. Рибарење је у овом крају сада за бава и разонода. Чекање увијек уроди плодом: загризе је дна, за њом друга, трећа риба црвенкасто-сива, која под мјесечином тако величанстве но свјетлцује. Док мјесец просила своју сребрнасту свјетlost и звијезде тихо трепере, рибари се враћају својим кућама, са пуним корпама улови. Мјесец их испрати, а у луку уплове с првим зрацима сунца.

Природа у Будви може бити и сурова. То се дешава у вријеме стихије, кад све бјесни, вјетар помамно дува, ваља и чупа дрвеће, скида кровове с кућа. Бура ломи све што јој смета. Море побјешњело удара о хриди, таласи се разбијају у хиљаде капљица гутајући једни друге. Море тада подсећа на по мамна коњића без кочијаша...

Ипак, будвански крај остаје увијек лијеп, блиста и сија у изванредној љепоти која се ни са једном другом не може упоређивати.

Ивана Живковић

СПОРТ

Првенство Црне Горе у каратеу

На трећем каратеу првенству Црне Горе у катама, које је почетком мјесеца одржано у Петровцу, наступило је 70 такмичара из шест екипа: „Будућности“ I и II и „Техничара“ из Титограда, „Младости“ из Даниловграда, „Пљевала“, „Котора“ и „Петровца“.

У екипном такмичењу код мушкараца најбољи су били карагисти „Будућности“ II а други је био „Техничар“. Екипа „Будућности“ I заузела је треће место, у женској конкуренцији најбоља је била екипа „Техничара“.

У појединачној конкуренцији за мушкареце прво место припало је Веселину Вујновићу из „Котора“, друго Милошу Вуковићу из екипе „Техничара“, а треће Видоју Мијушиковићу из „Будућности“. Четвртотласирани је био Симо Арменко члан „Петровца“. Сва четворица такмичара стекла су право да учествују на првенству Југославије.

У појединачној конкуренцији код жена најбоља је била Катарина Роловић из „Техничара“, друга Драгица Лапчановић из „Будућности“, а трећа Маја Бурић из „Техничара“.

Медаље и дипломе побједницима уручили су Драган Ђулафић, предсједник Скупштине општине Будва, и Вељко Медин, предсједник Карате клуба „Петровац“. Карате савез Црне Горе и домаћи клуб „Петровац“ изванредно су организовали ово првенство.

„Петровац“ ће играти на свом терену

У пролећном дијелу првенства, које почине 25. мар

Друже уредниче,

Скоро ће петнаест година како сам са својом супругом дошао у родни крај. За то вријеме Будва је, најкареће речено, из мијенила свој лик. У њој се свакодневно гради, па је брига да она буде све веће и све љепша достојна сваке хвале и признања. Међутим, као да се за боравило на један, такође, врло важан објекат — једну скромну капелу чију ће изградњу поздравио сваки разумни грађанин. Она представља неопходност овог места, његову највећу потребу.

Свједоци смо у културнијим срединама превазиђеног обичаја: у тијесним становима, који су у тури стичкој сезони претрпани, дворе се мртви и по четрдесет осам часова по прастарим обичајима који су у цивилизованим земљама давно напуштени. Поред тога, приликом испрахаја формирају се погребне поворке и закручје са обраћај, па постоји опасност од несрћа на путу.

Проблем о коме пишем — да ли се уопште може тако назвати? — није тешко решити. За случај да наша општина нема средстава за ту сврху, требало би апеловати на грађане, и она би била обезбијеђена. Ако би у ту сврху усмјерила средства која се дају за вијенце и престало с непотребним трошковима — ручковима, вечерама, сендвичима на грబљу — капела би за врло кратко вријеме била изграђена, а било би новца и за друге хумане сврхе.

Марко Ивов КУЉАЧА

та, фудбалери „Петровца“ играју на свом новом травнатом терену, који је уређен протекле јесени.

Колико ће нови терен значити за Петровчане сувишино је напомињати, с обзиром да су они утакмице као домаћини до сада играли у Будви, тако да су практично стално гостовали.

ЗИРОЈЕВИЋ ТРЕНЕР „МОГРЕНА“?

Постоје изгледи да тим „Могрена“ у наставку такмиčења у Црногорској лиги води познати стручњак, досконаљни тренер никшићке „Сутјеске“ Мика Зиројевић. Овај познати фудбалски стручњак боравио је у Будви и, како смо обавијештени, „Могрен“ ће тражити од „Сутјеске“ да свог тренера уступи на одређено вријеме — за пролећни дио првенства.

Будвани су у паузи првог ствара преговарали с тренером Влатком Вујовићем, али није постигнут споразум и тим сада води досконаљни играч овог тима Јоко Божковић. Овај млади, амбициозни тренер, уколико дође до споразума са Зиројевићем, и даље би радио у клубу који има амбиције да створи сопствени подмладак, како се непрестано не би „узвил“ фудбалери са стране.

СТОЈАНОВИЋ И ВУКОТИЋ У ЈНА

Стандардни првотимци „Петровца“, голман Драган Стојановић и полутика Славко Вукотић у пролећном дијелу првенства неће бранити клупске боје. Обојица су недавно отишли на одслужење кадровског рока.

Одсуство ове двојице фудбалера много ће се осјетити у игри „Петровца“ коме у јесенjem дијелу нису цвјетале руже. Посебно ће бити тешко наћи замјену за голмана Стојановића који је један од најбољих чувара мреже у Црногорској лиги.

С. Гргочић

ИЗ ПРОШЛОСТИ НАШЕГ КРАЈА

НА ПОДРУЧЈУ ПЕТРОВЦА И БУЉАРИЦЕ живјели су старици који су припадали неком предсловенском становништву. Први помен о Паштровићима налазимо 1355. године, када су, по налогу цара Душана, Никола Паштровић и један калуђер дошли у Дубровник да би донијели неки залог од Марина Гучетића. Паштровско-млетачки уговор од 4. априла 1423. године први је потписао Дабишин Алексић Паштровић, што је један од доказа угледа које је то племе уживало. Између двадесет и четири паштровска кмета који су учествовали у крвијом умиру 1440. године први су на листи Никола и Десина Паштровић.

Сједиште братства Паштровић, по коме су, несумњиво, добила име и сва остала братства, било је у данашњем Петровцу — по њему се једна стијена изнад овог насеља зове Паштровић.

Овај стариачки род, који је, вјероватно, имао велики поједи на територији Паштровића, помиње се у овом крају негде до XV вијека. Његов помен налазимо потом у Венецији, Далматији и код бачких Буњеваца. Многе властеоске породице повлачили су се пред најавом Турaka према сјеверу или што ближе Млецима, па су то чиниле и истакнуте паштровске породице.

ПАШТРОВИЋИ И КАЊОШИ

У околини Петровца живјела су у времену од XV до XIX вијека многа братства, међу којима и Кањоши, по којима су добили имена заселак Кањош и Кањошева ријека у Буњевици. Предање помиње, између осталих, Јаноша Кањоша и, наравно, Кањоша Македоновића. Фурлана је, према народном казивању, посјекао Матко Кањош, чије се име помиње у једној исправи из 1613. године.

Буњаревићи се помињу у Буњевици у првој половини XV вијека, а Голубовићи у истоименом заселку у XVI, XVII и XVIII вијеку. У Петровцу су живјели и Мартиновићи, Добротијевићи и Руцовићи, који су, највероватније, били у сродству с Руцовићима досељеним у Мане из старе Србије послије Косовске битке.

У првој половини XV вијека и касније помињу се и следећа презимена: Јешићи, Радашиновићи, Грубавчевићи, затим Бранковићи, Иванчевићи, Кнеж, Кукура, Ковач, Ратковићи, Плаксочки, Хрвојевићи, Прибојевићи, Мильевићи, Никложа, Сандаль, Олишићи, Кожухар, Кајковићи, Лошин, Плешта, Жмурјак, Турјага, Ебука, Шаптина, Бунда, Цар, Кандија, Лопижар и Крекути.

Кутак за разоноду

КАЗАЛИ СУ...

БОГАТСТВО КОЈЕ СЕ ПОКЛАЊА

ВИЛХЕЛМ БУШ: Оговарати значи исповиједати туђе гријехе.

ЛЕСИНГ: Хвалиш ли ме у лице? То ти нећу заборавити.

ФЛОБЕР: Срце је богатство које се не продаје ни купује, већ поклања.

КАРЕЛ ЧЕПЕК: Никог не оговарам, ја само говорим истину.

МАКСИМ ГОРКИ: Улога искреног човјека — тешка је улога.

СЕНЕКА: Нико није случајно добар. Врлину треба научити.

ИНЂИНИО ТАРКЕТИ: Врлина не цвјета — али плодове рађа.

ЕДМАН БУРКЕ: Добро је познато да амбиција исто тако пуже као што и лети.

ПРАВА КАЗНА

Рано изјутра улази контролор у куће спавајућих кола и затражи од брачног паре личне исправе.

— Возне карте су нам у реду — чуди се супруг — зашто ће вам и легитими мације?

— Јер, да нијесте вјенчани са овом дамом — строго ће контролор — морали бисте да платите веома високу казну.

Путник га погледа очајно:

— И да знате, пријатељу, како радо бих платио!

ВРЛО ФЕР

— Ви Енглези — поче надмено један Американец.

АНЕГДОТЕ

УТЛЕХА

Говоре да је Александар Македонски, осјетивши долазак смрти, написао мајци писмо. Замolio ју је да приреди гозбу и да угости све који је жеље, изузев оних којима није умро нико од блиских. Он је то учинио да би по казао мајци да на земљи нема никог који је поштећен умирања, а, убиједивши се у неминовности смрти, она је мање туговала и лакше се утјешила.

ОПАСНА ЉЕПОТА

Александру Македонском, за вријеме похода на Персију, казаше да цар Дарије има весома лијепе кћерке. То споштовање освајача није обрадоваљо.

— Веома је лоше бити поражен од непријатеља, а још горе је бити побијеђен од непријатељских жена.

РАЗЛОГ ПОСТОЈИ

На једном пријему напали се заједно Жан Кокто и Јорж Сименон, који је био готово два пута млађи од Коктоа.

— Кад писац пређе че трдесету — рече аутор криминалистичких романа и „отац“ инспектора Мегреа — он више нема шта да каже свијету.

— Варата се — одврати Кокто — ако нема разлог да му каже, има много ствари које треба да му понови.